

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-134

12/01/2012

Konu : Adi ortaklığın son bulması halinde emtia
ve demirbaşın nasıl faturalandırılacağı,
ortaklığa ait belgelerin akıbeti ve
devralınan hisseler için ödenen KDV'nin
indirim konusu yapıp yapılamayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, hisse oranlarının %30 ... ve %70 ... adına olduğu adi ortaklığın, ortaklardan ... 'nun hissesini diğer ortağa devretmesi dolayısıyla son bulması halinde, mevcut emtia ile taşıtlar ve demirbaşların nasıl faturalandırılacağı ile bastırılmış belgelerden terk tarihi itibarıyla kullanılmamış olanların devralan ortak (...) tarafından tekrar kullanılıp kullanılamayacağı ve adi ortaklığa ait devreden KDV'nin %70 hisseye sahip ... tarafından indirim konusu yapıp yapılamayacağı konusunda tereddüde düştüğünüz belirtilerek, Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1'inci maddesinde; ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

8/1-a maddesinde; mal teslimlerinde ve hizmet ifalarında bu işi yapanların verginin mükellefi olduğu,

29/1-a maddesinde; mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden bu Kanun'da aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisinin indirebileceği,

29/3'üncü maddesinde; indirim hakkının, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılacağı,

Hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan; 25 Seri No'lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nin "Adi Ortaklıklarda Vergileme" başlıklı (C) bölümündeki açıklamalara göre,

"...adi ortaklıklarda ortaklığın sona ermesi sonucunu doğurmayan hisse devri işlemleri katma değer vergisine tabi olmayacak, ortaklığın sona ermesi sonucu doğuran devir işlemlerinde ise vergi uygulanacaktır.

Adi ortaklıkta, ortaklardan biri veya birkaçının hisselerini diğer ortaklara veya üçüncü şahıslara devretmesi, bu şekilde ortaklıktan bazı ortakların ayrılması veya ortaklığa yeni ortakların alınması halinde, mevcut adi ortaklık, ortak sayısındaki değişiklik dışında aynen devam ediyorsa, bu hisse devri işlemlerinde vergi uygulanmayacaktır.

Hisse devri işlemleri adi ortaklığın sona ermesi sonucunu doğuruyor veya ortaklık, ortakların kararı ile fesh ediliyorsa, bu devir işlemlerine vergi uygulanması gerekmektedir...

Ortaklardan biri veya birkaçının hisselerinin diğer ortak veya ortaklara devredilmesi suretiyle ortaklığın sona ermesi halinde; devralan ortak veya ortakların kendi hisseleri ile satın aldıkları hisseler dikkate alınmaksızın, ortaklıkça, devralan ortak veya ortaklara teslim edilen toplam mal bedeli üzerinden katma değer vergisi hesaplanacaktır. Ortaklık tarafından düzenlenecek olan faturada ayrıca gösterilecek olan bu vergi ilgili dönem işlemleri ile birlikte adi ortaklığın son beyannamesine dahil edilerek beyan edilecek, devralan ortak veya ortaklar tarafından ise genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir..."

Buna göre; iki ortaklıktan oluşan adi ortaklıkta ortaklardan birinin hissesini diğer ortağa devretmesi halinde bu hisse devri, adi ortaklığın sona ermesi sonucunu doğurduğundan katma değer vergisine tabi bulunmaktadır.

Öte yandan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160'ıncı maddesinde; 153'üncü maddede yazılı mükelleflerden işi bırakanların, keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecbur oldukları hükmü yer almakta olup aynı Kanun'un 161'inci maddesinde, vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesinin işi bırakmayı ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

"Faturanın Tarifi" başlıklı 229'uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır. Kanun'un 231'inci maddesinin 5 numaralı bendinde de faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Adi ortaklıklar 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 520-541'inci maddelerinde düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un 520'nci maddesinde adi ortaklık, iki veya daha fazla kişinin, bir sözleşmeye dayanarak ortak bir amaca ulaşmak için emek ve mallarını birleştirmesi olarak tanımlanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre;

- ... 'nın hisselerinin diğer ortak olan ... 'ya devredilmesi suretiyle ortaklığın sona ermesi halinde, hisseyi alan ortak adına (...) devir tarihi itibarıyla işletmede mevcut emtianın tamamı için ve ayrıca demirbaş ile taşıtlar için fatura düzenlenerek katma değer vergisi hesaplanacaktır. Ortaklık tarafından düzenlenecek olan bu faturada ayrıca gösterilecek olan bu vergi, ilgili dönem işlemleri ile birlikte adi ortaklığın son beyannamesine dahil edilerek beyan edilecektir.

- Ortaklığın sona ermesi sonucu faaliyetine devam edecek olan ... 'nın bu şekilde devraldığı hisseler için hesaplanan KDV genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

- Ancak, adi ortaklığın sona ermesi sonucunda, ortaklığa ait devreden KDV'nin hisseyi alan ortak (...) tarafından indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

- Diğer taraftan, devir neticesinde gerçek kişi mükellefiyete tabi olacak ortağın, adi ortaklığa ait defter ve belgeleri kullanması mümkün olmayıp; devir tarihi itibarıyla kullanılmamış olanların iptal edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.